

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **M. H.**

skazanej za przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 kwietnia 2024 r.

wniosku obrońcy skazanej o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 września 2017 r., sygn. akt II AKa 173/17, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt III K 23/17,

1. na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. wznowia postępowanie sądowe zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 września 2017 r. sygn. akt II AKa 173/17 i uchyla ten wyrok oraz poprzedzający go wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt III K 23//17 i na podstawie art. 547 § 2 k.p.k. sprawę oskarżonej przekazuje Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania;

2. na podstawie art. 639 zd. 1 k.p.k. w zw. z art. 527 § 4 k.p.k. zwraca M. H. sumę 150 (sto pięćdziesiąt) zł uiszczonej tytułem opłaty od wniosku o wznowienie postępowania;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz M. kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów obrony w postępowaniu wznowieniowym;

4. kosztami postępowania o wznowienie, w tym jego wydatkami, obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie, wyrokiem z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt III K 23//17, wydanym na posiedzeniu w trybie konsensualnym (art. 338a i art. 343a k.p.k.), uznał oskarżoną M. H. za winną popełnienia:

I. występku z art. 258 § 1 k.k., za który skazał ją na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

II. występku z art. 264 § 3 k.k. i art. 272 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., za który skazał ją na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i grzywny w wymiarze 400 stawek dziennych po 10 zł każda.

Następnie Sąd wymierzył oskarżonej karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie i orzekł o kosztach postępowania.

Na skutek apelacji obrońcy, Sąd Apelacyjny w Krakowie, wyrokiem z dnia 19 września 2017 r. sygn. akt II AKa 173/17, uchylił zaskarżony wyrok wyłącznie w zakresie jego ustępu 5, tj. rozstrzygającego o kosztach postępowania i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. W pozostałej części zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

Z wnioskiem o wznowienie wznowienia postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem wystąpił obrońca skazanej. Opierając wniosek na przepisach art. 540 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. wnioskodawca podniósł, że:

a) w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że przestępstwo posiadało wpływ na treść orzeczenia, tj. wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt III K 23/17 w związku z wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w

Krakowie z dnia 18 kwietnia 2019 r. do sygn. akt: II K 1/19/S odnoszącym się do tłumacza przysięgłego M. K. (wyrok prawomocny) oraz uchwałą Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2020 r., sygn. akt II DO 98/20, zmieniającą uchwałę Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. akt I DO 24/20, odnoszącą się do sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie - X.Y. i odmawiającą zezwolenia na pociągnięcie sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie X.Y. do odpowiedzialności karnej za czyny wskazane we wniosku prokuratora z dnia 4 czerwca 2020 r., sygn. akt PK XIV Ds. [...], co skutkowało postanowieniem o umorzeniu śledztwa z dnia 15 marca 2021 r. przez Prokuraturę Krajową w sprawie PK XIV Ds. [...];

b) po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty i dowody w zakresie zeznań świadków wskazujące na to, że skazana nie popełniła czynu z art. 258 § 1 k.k., a to w związku z postępowaniem prowadzonym przed Sądem Okręgowym w Krakowie do sygn. akt III K 255/16 oraz Sądem Apelacyjnym w Krakowie w tym wydania wyroku uniewinniającego pozostałych oskarżonych z przestępstwa wskazanego w art. 258 § 1 k.k., gdzie pierwotnie występowała skazana (sprawa III K 255/16), ale wskutek wyłączenia sprawy do odrębnego rozpoznania została skazana za czyn z art. 258 § 1 k.k.

Wskazując na powyższe obrońca wniósł o uchylenie wyroków Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 września 2017 r., sygn. akt II AKa 173/17 utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt III K 23/17, w części tj. w zakresie punktu I, III, V wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt III K 23/17 oraz zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt III K 23/17 w zakresie punktu I poprzez uniewinnienie skazanej od zarzucanego czynu z art. 258 § 1 k.k., albowiem nowe fakty lub dowody wskazują na to, że orzeczenie w ww. zakresie jest oczywiście niesłuszne, a w pozostałym zakresie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt III K 23/17 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, względnie – uchylenie ww. wyroków w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi właściwemu.

Ponadto obrońca wniósł o zarządzenie sprawdzenia okoliczności w trybie art. 97 k.p.k., poprzez:

- a) zwrócenie się przez Sąd Najwyższy do Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie o wydanie całości dokumentów z akt sprawy (akt sprawy) znajdujących się w aktach sprawy Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie do sygn. akt: II K 1/19/S i przeprowadzenie dowodów z całości dokumentów z akt ww. sprawy w szczególności wyjaśnień skazanej i protokołów zeznań wszystkich świadków;
- b) zwrócenie się przez Sąd Najwyższy do Sądu Okręgowego w Krakowie do sprawy III K 255/16 o wydanie całości dokumentów z akt sprawy (akt sprawy) znajdujących się w aktach sprawy prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Krakowie do sygn. akt: III K 255/16, w szczególności wyroku Sądu I i II instancji oraz w szczególności protokołów zeznań 25 wskazanych świadków;
- c) zwrócenie się przez Sąd Najwyższy w Warszawie do Sądu Okręgowego w Krakowie do sprawy III K 23/17 o wydanie całości dokumentów z akt sprawy (akt sprawy) i przeprowadzenie dowodów z całości dokumentów z akt ww. sprawy w szczególności wyjaśnień skazanej i protokołów zeznań wszystkich świadków.

W przypadku nieuwzględnienia ww. wniosku w ramach art. 546 k.p.k. obrońca wniósł o przeprowadzenie ww. dowodów przez Sąd Najwyższy rozpoznający niniejszy wniosek o wznowienie postępowania, w szczególności o zwrócenie się przez Sąd Najwyższy do ww. Sądów i Prokuratury Krajowej o wydanie całości dokumentów z akt ww. spraw.

Jednocześnie na podstawie art. 541 § 2 k.p.k. obrońca wskazał na

1. prawomocny wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie z dnia 18 kwietnia 2019 r. do sygn. akt: II K 1/19/S - skazujący M. K. - punkt IX wyroku;
2. uchwałę Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2020 r., sygn. akt II DO 98/20, zmieniającą uchwałę Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. akt I DO 24/20, odnoszącą się do sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie X.Y. i odmawiającą zezwolenia na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej za czyny wskazane we wniosku prokuratora z dnia 4 czerwca 2020 r., sygn. akt Prokuratury Krajowej w Warszawie PK XIV Ds. [...]

3. postanowienie o umorzeniu śledztwa z dnia 15 marca 2021 r. wydane przez Prokuraturę Krajową w sprawie PK XIV Ds. [...].

W odrębnym piśmie procesowym obrońca sformułował dalsze wnioski o zarządzenie sprawdzenia okoliczności w trybie art. 97 k.p.k. poprzez:

a) zwrócenie się przez Sąd Najwyższy do Prokuratury Krajowej w Warszawie do sprawy PK XIV Ds. [...] o wydanie całości dokumentów z akt tejże sprawy w szczególności stenogramów rozmów oraz ich nagrań;

b) zwrócenie się przez Sąd Najwyższy do Prokuratury Generalnej o wydanie całości nagrań z kontroli operacyjnej sprawy prowadzonej pod kryptonimem „T.” i „W.”, które Centralne Biuro Antykorupcyjne w Warszawie przekazało do Prokuratury Generalnej zgodnie z treścią pisma z CBA z dnia 22 marca 2022 r. (w załączeniu, znak [...]) oraz podjęcie czynności w celu zniesienia klauzuli tajności tychże materiałów uzyskanych w ramach kontroli operacyjnej w ww. sprawie.

Zarazem obrońca przedłożył dwie płyty DVD zawierające zdjęcia dokumentów z akt ww. sprawy oraz nagrania rozmów przeprowadzone w ramach kontroli operacyjnej w celu włączenia do niniejszej sprawy jako dowodów uzasadniający wniosek o wznowienie postępowania – 917 zdjęć z akt sprawy prowadzonej przed Prokuraturą Krajową w Warszawie do sygn. akt: PK XIV Ds. [...] oraz udostępnione obrońcy nagrania rozmów w części przywołane w treści uzasadnienia wniosku o wznowienie.

W pisemnej odpowiedzi na wniosek prokurator wniósł o jego uwzględnienie i wznowienie postępowania sądowego, uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 września 2017 r., sygn. akt II AKa 173/17 oraz poprzedzającego go wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt III K 23//17 i przekazanie sprawy oskarżonej Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się zasadny.

Na wstępie rozważań przypomnieć należało, że postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli – między innymi – w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia (propter falsa – art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.). Czyn, o którym mowa powyżej, musi być – zgodnie z art. 541 § 1 k.p.k.

– ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k. *Conditio sine qua non* podjęcia przez sąd wznowieniowy badania, czy istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że dane zdarzenie przestępne mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, jest uprzednie wskazanie wyroku lub orzeczenia, o którym mowa w art. 541 § 2 k.p.k., świadczącego o popełnieniu przestępstwa w związku z postępowaniem, albo niemożności wydania wyroku skazującego za przestępstwo, jakiego dopuszczono się w związku z postępowaniem karnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18.01.2017 r., III KO 53/16; z 17.01.2008 r., V KO 88/07, R-OSNKW 2008, poz. 126).

Podstawowym warunkiem ubiegania się o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. jest więc wykazanie, że „w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa”. Powołanie się na tę okoliczność uwarunkowane jest – co do zasady – istnieniem prawomocnego wyroku skazującego za to przestępstwo. Odstąpienie od tego wymogu wchodzi w rachubę tylko w razie wskazania orzeczenia zapadłego w postępowaniu karnym, stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego z powodu przeszkód procesowych wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub ze względu na zawieszenie postępowania. W takim przypadku z samej treści orzeczenia wynikać może fakt popełnienia przestępstwa, może być jednak także tak, że organ odmawiający wszczęcia, umarzający albo zawieszający postępowanie w ogóle nie wypowiedział się co do faktu popełnienia przestępstwa. Wówczas konieczne jest wskazanie we wniosku okoliczności świadczących o dopuszczeniu się tego przestępstwa (zob. uchw. SN z 26.05.2020 r., I KZP 12/19, OSNKW 2020, nr 6, poz. 17).

Samo wskazanie orzeczenia, o którym mowa w art. 541 § 1 k.p.k., nie jest przy tym wystarczające. Konieczne jest wykazanie istnienia dwóch przesłanek: 1) ustalenia związku przestępstwa z wznowianym postępowaniem; 2) wykazanie jego wpływu na wynik postępowania, które ma zostać wznowione (zob. uchwałę SN z 26.05.2020 r., I KZP 12/19, OSNKW 2020/6, poz. 17; postanowienia SN: z 11.03.2021 r., I KO 39/20; z 28.12.2021 r., IV KZ 52/21; z 1.12.2021 r., I KZ 54/21). Nie jest natomiast wymagane stwierdzenie, iż przestępstwo wywarło wpływ na orzeczenie, albowiem wystarczające jest w tej mierze istnienie „uzasadnionej podstawy do przyjęcia” (a

więc uzasadnionego przypuszczenia), że wpływ taki mógł mieć miejsce (zob. S. Zabłocki, Wznowienie postępowania w sprawach karnych po orzeczeniu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, „Krajowa Rada Sądownictwa” 2013/1, s. 183; tenże [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. 3, red. Z. Gostyński, Warszawa 2004, s. 653).

W niniejszej sprawie wymogi powyższe zostały dochowane.

Z dołączonych do wniosku o wznowienie dokumentów urzędowych, których wiarygodność nie budziła wątpliwości, bezspornie wynika, że w toku postępowania przed Sądem Okręgowym w Krakowie o sygn. akt III K 23/17 oskarżona M. H. z uwagi na brak posługiwania się językiem polskim korzystała z pomocy tłumacza przysięgłego – M. K..

Po uprawomocnieniu się skazania oskarżonej, co nastąpiło prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 września 2017 r., sygn. akt II AKa 173/17, co do zasady utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 marca 2017 r., sygn. akt III K 23//17, okazało się, że tłumacz przysięgła M. K. w dniu 31 stycznia 2017 r. w Sądzie Okręgowym w Krakowie przy ul. [...], jako tłumacz przysięgły języka arabskiego przedstawiła fałszywe tłumaczenie mające służyć w postępowaniu sądowym o sygn. akt III K 255/16 w ten sposób, że przedstawione przez nią tłumaczenie, uwierzytelnione z języka arabskiego na język Polski, wniosku oskarżonej (skazanej) M. H. o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 338a k.p.k. zawierało dodane zdanie „łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze 10 (dziesięciu) miesięcy”, którego nie było w oryginalnym wniosku, tj. dopuściła się przestępstwa z art. 233 § 4 k.k. Okoliczność tę potwierdza prawomocny wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie z dnia 18 kwietnia 2019 r., sygn. akt II K 1/19/S, skazujący oskarżoną M. K. za występki z art. 233 § 4 k.k. na karę roku pozbawienia wolności oraz orzekający wobec ww. zakaz wykonywania zawodu tłumacza przez okres 4 lat oraz przepadek dowodu rzeczowego w postaci uwierzytelnionego tłumaczenia z języka arabskiego wniosku o dobrowolne poddanie się karze M. H.(pkt. IX-XI ww. wyroku Sądu Rejonowego).

Z powyższego wynika, że w związku z postępowaniem sądowym dotyczącym M. H. istotnie dopuszczono się przestępstwa przez uczestnika tego postępowania w osobie tłumacza.

Spełniony został również drugi warunek sformułowany w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., albowiem istnieje uzasadniona podstawa, że przestępstwo, którego dopuściła się M. K. miało wpływ na treść prawomocnego wyroku, skoro doszło do utrzymania nim w mocy wymierzonej przez Sąd I instancji w trybie konsensualnym, o którym mowa w art. 338a k.p.k. kary łącznej 10 miesięcy pozbawienia wolności, którego to oświadczenia we wniosku o dobrowolne poddanie się karze w rzeczywistości nie złożyła skazana – M. H.. Nie ma przy tym znaczenia, że okoliczność polegająca na niezgodności treści wniosku o skazanie w trybie art. 338a k.p.k. z rzeczywistym oświadczeniem woli oskarżonej, nie była kwestionowana w apelacji wywiedzionej w jej imieniu. W odniesieniu do przesłanki propter falsa ustawodawca nie zastrzegł bowiem, że okoliczność uzasadniająca wznowienie w postaci dopuszczenia się przestępstwa w związku z postępowaniem ma mieć walor „nowości”, a więc pozostawać tempore procedendi nieznana stronom czy sądom orzekającym w postępowaniu instancyjnym.

Stwierdzenie powyższego okazało się wystarczające do wznowienia postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem zgodnie z intencją wnioskodawcy. Z tego też względu mniejsze znaczenie należało nadać tej części argumentacji obrońcy, która wskazywała na możliwość dopuszczenia się przestępstwa przez orzekającą w sprawie sędzię Sądu Okręgowego w Krakowie X.Y., wobec której – uchwałą Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2020 r., sygn. akt II DO 98/20, zmieniającą uchwałę Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. akt I DO 24/20 – odmówiono zezwolenia na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej za czyny wskazane we wniosku prokuratora z dnia 4 czerwca 2020 r., sygn. akt PK XIV Ds. [...], co skutkowało postanowieniem o umorzeniu śledztwa z dnia 15 marca 2021 r. przez Prokuraturę Krajową w sprawie PK XIV Ds. [...].

Kluczowe znaczenie dla wznowienia miała bowiem okoliczność zawarcia we wniosku M. H. o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 343a k.p.k. postulatu w zakresie kary łącznej de facto niepochozącego od oskarżonej, który został tam zamieszczony w wyniku przestępstwa. Rolą postępowania wznowieniowego nie jest natomiast ustalenie ewentualnych dalszych osób, które mogłyby – obok M. K. – ponieść odpowiedzialność za to przestępstwo. Niezależnie od powyższego, skład

Sądu Najwyższego rozpoznający niniejszą sprawę zwraca uwagę na status Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego rozstrzygającej w przedmiocie immunitetu sędziowskiego SSO X.Y., budzący – w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz Trybunałów międzynarodowych – uzasadnione wątpliwości pod kątem spełniania kryterium „sądu ustanowionego ustawą”. Mając na uwadze te wątpliwości, nie można kategorycznie stwierdzić, że w sprawie zmaterializowała się, nieusuwalna w żaden sposób, przeszkoda do ustalenia – w drodze prawomocnego wyroku skazującego – czynu o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., a przeszkodą tą jest zaistnienie okoliczności wyłączającej ściganie z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k.

Nie zasługiwała również na akceptację argumentacja mająca przekonywać o ujawnieniu się w sprawie nowych faktów i dowodów przekonujących o tym, że oskarżona nie popełniła zarzucanego jej przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. Przypomnieć w tym miejscu należy, że w wyniku złożenia wniosku w trybie art. 338a k.p.k. Sąd Okręgowy wyłączył sprawę M. H. (III K 23/17) do odrębnego rozpoznania z większej pod względem podmiotowym sprawy III K 255/16 z udziałem pozostałych dwóch oskarżonych.

Wyrokiem z dnia 13 stycznia 2020 r., sygn. akt III K 255/16, Sąd Okręgowy m.in. uniewinnił oskarżonych N. G. i A. S. od popełnienia czynu zarzucanego w pkt I aktu oskarżenia, z art. 258 § 1 k.k. a wobec N. G. z art. 258 § 3 k.k.

Na skutek apelacji prokuratora skierowanej na niekorzyść oskarżonych od punktu I, Sąd Apelacyjny w Krakowie, wyrokiem z 29 kwietnia 2021 r., sygn. akt II AKa 183/20, orzekł m.in. o utrzymaniu w mocy wyroku w zakresie uniewinnienia oskarżonych od zarzutu działania w zorganizowanej grupie przestępczej.

O ile więc bezspornie po wydaniu prawomocnego orzeczenia skazującego M. H. ujawniły się nowe fakty i dowody, w postaci wyroków dotyczących oskarżonych N. G. i A. S., to nie sposób uznać, jakoby orzeczenia te, stanowiące wyraz swobodnej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, samoistnie – i na aktualnym etapie – wskazywały na to, że skazanie M. jest oczywiście niesłuszne, wobec kategorycznego stwierdzenia, iż nie popełniła przypisanego jej przestępstwa. Należy przy tym mieć na względzie, że zorganizowana grupa przestępcza miała obejmować nie tylko wyżej wymienionych, ale również „dotychczas nieustalone osoby narodowości polskiej i

irackiej”, co wymaga zweryfikowania, eliminując proste wnioskowanie o nieistnieniu grupy tylko z racji uniewinnienia od zarzutów w tym zakresie N. G. i A. S..

Należy mieć na uwadze, że zarówno Sąd orzekający w sprawie ww. skazanej (w postępowaniu o sygn. akt III K 23/17), jak i Sąd procedujący w sprawie N. G. i A. S. (w sprawie III K 255/16) operowały generalnie na tym samym materiale dowodowym i były – zgodnie z zasadą samodzielności jurysdykcyjnej – uprawnione do oceny tego materiału we własnym zakresie. Nawet jeżeli w postępowaniu prowadzonym na zasadach ogólnych wobec N. G. i A. S. doszło do poszerzenia tego materiału na rozprawie, to wniosek obrony powinien jednoznacznie wskazywać, który z komponentów materiału dowodowego postępowania w sprawie N. G. i A. S. jednoznacznie wskazuje na niepopelnienie przestępstwa zarzucanego skazanej. Zabieg zmierzający do pozyskania, w drodze przepisu art. 97 k.p.k., protokołów rozpraw nie zmierza do weryfikacji żadnej konkretnej okoliczności faktycznej, ale poszukiwanie dowodów. Tymczasem rolą postępowania wznowieniowego nie jest wyszukiwanie ewentualnych dowodów niewinności skazanego, ale m.in. weryfikacja, czy wniosek taki może zostać wysnuty na podstawie jednoznacznych w swej wymowie dowodów zaoferowanych przez wnioskodawcę. Taka sytuacja w przedmiotowej sprawie nie zachodzi.

Ze względu na zmaterializowanie się przesłanki wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. i związaną z tym konieczność uchylenia prawomocnego wyroku skazującego, utrzymującego w mocy wyrok wydany w trybie konsensualnym, w sprawie wymagane jest przeprowadzenie postępowania dowodowego na zasadach ogólnych, tj. na rozprawie, w toku której Sąd będzie miał nieskrępowaną możliwość wykorzystania m.in. osobowego materiału dowodowego pozyskanego w sprawie N. G. i A. S., oraz dokonania jego całościowej, odpowiadającej wymogom art. 7 k.p.k. oceny.

Zdaniem Sądu Najwyższego, tylko rzetelne przeprowadzenie powtórnego procesu w sprawie M. H. o zarzucane jej przestępstwa, respektujące zasadę dwuinstancyjności postępowania, będzie w stanie przesądzić bądź wykluczyć jej odpowiedzialność. Nie jest to możliwe w rygorystycznym postępowaniu wznowieniowym, rolą którego nie jest co do zasady gromadzenie i ocena całokształtu materiału dowodowego. Wniosek do tego zmierzający, którego w zasadzie jedynym usprawiedliwieniem jest fakt, że

wobec współoskarżonych M. H. – N. G. i A. S. zapadły prawomocne wyroki uwalniające ich od zarzutu udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, lokuje Sąd wznowieniowy w pozycji Sądu prowadzącego własne, obszerne postępowanie dowodowe, a następnie orzekającego co do istoty sprawy. Zabieg taki, jako nieodpowiadający istocie postępowania wznowieniowego, jako sprzeczny z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a) k.p.k. i art. 547 § 3 k.p.k., a nadto niecelowy z punktu widzenia zaistniałego in concreto układu procesowego, należało zakwestionować.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

Tomasz Artymiuk Marek Pietruszyński Barbara Skoczowska

[SOP]

[ał]